

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1873

[Total No. of Pages : 4

[5952]-618

T. Y. B.Com. (Semester - VI)

BUSINESS ADMINISTRATION - III (Special Paper - III)

Production and Operations Management

(2019 Pattern) (366(A))

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Multiple Choice Questions : (Any 5)

[5]

- i) ABC analysis is used in _____.
  - a) CPM
  - b) PERT
  - c) Inventory Control
- ii) JIT technique does not include _____.
  - a) Flexibility
  - b) Quality of working life
  - c) Line-Stop Authority
- iii) Production management is done with _____.
  - a) Administrative Techniques
  - b) Marketing Techniques
  - c) Management Techniques
- iv) Production planning includes _____.
  - a) Planning production budget
  - b) Operation Layout
  - c) Order Booking from market
- v) _____ is the mediator in the distribution chain cycle.
  - a) Broker
  - b) Retailer
  - c) Seller
- vi) Most important element for production process is _____.
  - a) Raw material
  - b) Finance
  - c) Machinery

P.T.O.

vii) An important component of production planning and control is

- _____.
- a) Handling of Goods
  - b) Raw Material
  - c) Stock planning

B) Match the following : (Any Five) [5]

Group 'A'	Group 'B'
1) First Step in Distribution chain	a) 23 rd February 1947.
2) E.O.Q.	b) Raw Material
3) International standards Organization	c) Just - in - Time
4) J.I.T	d) Determining the start and end time of various production process
5) Work Schedule	e) Economic order Quantity
6) An important factor in manufacturing	f) Production
7) Production Planning	g) Management Technique

Q2) Write short notes on the following (Any 2): [10]

- a) Production Management.
- b) Plant Location.
- c) ABC Analysis.
- d) Difference between supply chain management and logistics management.

Q3) a) Explain in detail techniques of production control. [8]

b) What is plant layout? Explain the techniques of plant layout. [7]

Q4) a) Define Quality Management. Explain the features of quality management. [8]

b) Explain the concept of supply chain management. Write the steps (stages) in supply chain management. [7]

Total No. of Questions : 4]

PA-1873

[5952]-618

T. Y. B.Com. (Semester - VI)

BUSINESS ADMINISTRATION - III (Special Paper - III)

Production and Operations Management

(2019 Pattern) (366(A))

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविने अनिवार्य आहेत.
2) उजविकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रीका पहावी.

प्रश्न 1) अ) बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (कोणतेही 5) [5]

- i) ABC विश्लेषण ..... साठी वापरले जाते.
अ) सी.पी.एम
ब) पी.ई.आर.टी
क) साठा नियंत्रण
- ii) JIT तंत्रामध्ये ..... चा समावेश होत नाही
अ) लवचिकता
ब) कामकाजाच्या जिवनाची गुणवत्ता
क) लाईन स्टॉप अॅथेरिटी
- iii) उत्पादन व्यवस्थापन हे ..... या तंत्रांच्या आधारे केले जाते.
अ) व्यवस्थापन विषयक तंत्रे
ब) विपणन विषयक तंत्रे
क) प्रशासन विषयक तंत्रे.
- iv) उत्पादन नियोजनात ..... समावेश होतो.
अ) उत्पादन नियोजन अंदाज पत्रक तयार करणे
ब) उत्पादन कार्याचा आराखडा तयार करणे
क) बाजारातून उत्पादनासाठी मागणी येणे.
- v) वितरण साखळीतील मध्यस्थ म्हणजे .....
अ) दलाल
ब) किरकोळ व्यापारी
क) विक्रेते

- vi) उत्पादन निर्मातीसाठी लागणारा सर्वात महत्वाचा घटक ..... आहे.
- अ) कच्चा माल
ब) वित्त
क) यंत्रसामुग्री
- vii) उत्पादन नियोजन व नियंत्रणाचा महत्वाचा घटक .....
- अ) माल हाताळणी
ब) कच्चा माल
क) साठा नियोजन

ब) जोड्या लावा. (कोणत्याही पांच)

[5]

गट 'अ'	गट 'ब'
1) वितरण साखळीतील पहीला टप्पा	अ) 23 फेब्रुवारी 1947
2) इ. ओ. क्यु	ब) कच्चा माल
3) जागतिक मानक संघटना	क) जस्ट इन टाईम
4) जे आय टी	ड) उत्पादनाच्या विविध प्रक्रिया सुरू करण्याची आणि संपविण्याची वेळ निश्चित करणे
5) कार्य वेळापत्रक	इ) इकोनॉमीक ऑर्डर कॉन्टिटी
6) उत्पादन निर्मातीसाठी लागणारा सर्वात महत्वाचा घटक	फ) उत्पादन
7) उत्पादन नियोजन	य) व्यवस्थापनेचे तंत्र

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[10]

- अ) उत्पादन व्यवस्थापन.
ब) यंत्रकुल स्थान निश्चिती.
क) अ.ब.क. वर्गीकरण/विश्लेषण.
ड) वितरण साखळी व्यवस्थापन आणि लॉजिस्टिक व्यवस्थापन यातील फरक लिहा.

प्रश्न 3) अ) उत्पादन नियंत्रणाची तंत्रे सविस्तर स्पष्ट करा?

[8]

ब) यंत्रकुल रचना म्हणजे काय ते सांगून यंत्रकुल रचनेची तंत्रे स्पष्ट करा.

[7]

प्रश्न 4) अ) गुणवत्ता व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहून गुणवत्ता व्यवस्थापनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?

[8]

ब) वितरण साखळीची संकल्पना सांगून, वितरण साखळीच्या पायऱ्या/टप्पे लिहा?

[7]

